

Nationalregnskab 2017. Martsversion

April 2018

Danmarks Statistik

April 2018

Udarbejdet af:

Bo Siensen, bsm@dst.dk

Nationalregnskab 2017. Martsversion

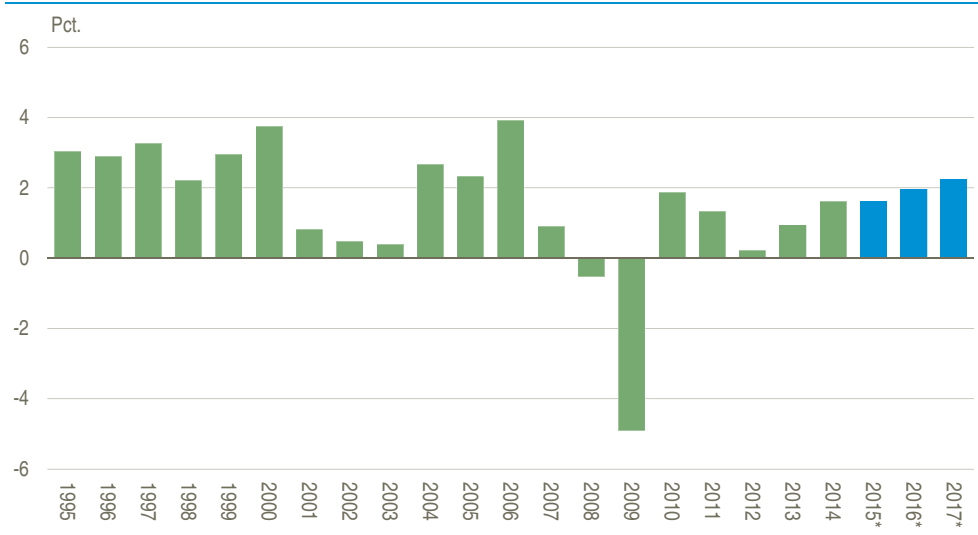
Resumé: Bruttonationalproduktet (BNP) steg 2,2 pct. i 2017. Fremgangen betyder, at BNP-væksten var den højeste siden 2006. Den gennemsnitlige årlige økonomiske vækst siden 2013 var 1,9 pct., mens væksten til sammenligning var 3,0 pct. i højvækstperioden 2004-2006.

Kort om statistikken: Nationalregnskabet giver et helhedsbillede af samfundsøkonomien i Danmark, og beskriver såvel den økonomiske udvikling som økonomiens strukturelle forhold. De økonomiske transaktioner beskrives i form af produktion, forbrug i produktionen, privat og offentligt forbrug, im- og eksport samt investeringer. Disse størrelser opgøres både i årets priser og som kædede værdier i 2010-prisniveau. Hertil kommer oplysninger om lønninger og beskæftigelse. Det foreløbige og endelige nationalregnskabs hovedstruktur består af en række konti, der beskriver det økonomiske kredsløb. Disse konti opdeles endvidere efter ejerforhold på såkaldte institutionelle sektorer.

1. Økonomisk vækst på 2,2 pct. i 2017

Økonomisk fremgang Bruttonationalproduktet (BNP) steg 2,2 pct. i 2017. Fremgangen betyder, at BNP-væksten var den højeste siden 2006. Den gennemsnitlige årlige økonomiske vækst siden 2013 var 1,9 pct., mens væksten til sammenligning var 3,0 pct. i højvækstperioden 2004-2006.

Figur 1. Bruttonationalproduktet. 1995-2016, årlig realvækst

* Foreløbige tal.

Øget efterspørgsel Den samlede efterspørgsel steg 2,8 pct. i 2017. Det største bidrag til efterspørgselsstigningen var fra eksporten og de faste bruttoinvesteringer, mens husholdningernes forbrugsudgift og det offentlige forbrug havde en mindre rolle i efterspørgselsfremgangen.

Vækst i privatforbruget Husholdningernes forbrugsudgift havde en vækst på 1,5 pct. i 2017 sammenlignet med 2016, hvor væksten var 2,3 pct. Den positive fremgang i privatforbruget var sammensat af en bredt funderet vækst i varer og tjenester. Det offentlige forbrug steg med 1,2 pct. i 2017 mod en vækst på 0,3 pct. i 2016.

Investeringsfremgang De faste bruttoinvesteringer steg med 3,7 pct. i 2017. Fremgangen tog afsæt i større investeringer i boligbyggeri, samt maskiner og transportmidler.

Høj udenrigshandel Importen og eksporten steg med henholdsvis 4,1 pct. og 4,4 pct. i 2017. De årlige vækstrater for importen og eksporten har således ikke været højere siden 2011. Eksporten er påvirket af en større enkeltstående betaling fra udlandet for brug af

danskejet patent, som er henført til første kvartal 2017. Denne betaling løfter både den danske produktion og eksport og har dermed en positiv effekt på bruttonationalproduktet. Væksten i bruttonationalproduktet for året 2017 ville uden denne betaling være 0,4 procentpoint lavere end den faktiske vækst¹.

Beskæftigelsen steg med 45.800 personer i 2017 svarende til en stigning på 1,6 pct. I positiv retning trak især bygge og anlæg og erhvervsservice. Den største absolutte vækst forekom inden for handel og transport mv, hvor beskæftigelsen steg med 14.500 personer. Det samlede antal præsterede timer var 1,2 pct. højere i 2017 end året før. Der var ingen fremgang at spore i den offentlige beskæftigelse.

Oversigtstabel 1. **Forsyningsbalance, præsterede timer og beskæftigelse**

	2012	2013	2014	2015*	2016*	2017*
	løbende priser, mia. kr.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	1 895	1 930	1 981	2 027	2 066	2 145
Import af varer og tjenester	921	931	944	981	979	1 033
Forsyning i alt = endelig anvend. i alt	2 816	2 860	2 925	3 008	3 045	3 178
Eksport af varer og tjenester	1 035	1 058	1 082	1 129	1 107	1 184
Privatforbrug	910	920	934	955	980	1 007
Husholdningernes forbrugsudgifter	880	891	905	926	951	977
NPISH forbrugsudgifter ²	31	30	30	30	29	30
Offentligt forbrug	502	502	511	519	525	536
Faste bruttoinvesteringer	356	368	380	395	422	437
Lagerforøgelser	13	12	18	10	12	13
Præsterede arbejdstimer i alt (mio.)	3 938	3 944	3 945	3 985	4 064	4 113
Beskæftigelse i alt (1.000 personer)	2 767	2 766	2 791	2 831	2 875	2 921
	2010-priser, kædede værdier ¹ , mia. kr.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	1 839	1 857	1 887	1 917	1 955	1 998
Import af varer og tjenester	871	884	918	935	971	1 010
Forsyning i alt = endelig anvend. i alt	2 711	2 741	2 805	2 853	2 926	3 009
Eksport af varer og tjenester	992	1 008	1 040	1 064	1 094	1 142
Privatforbrug	869	871	879	893	912	925
Husholdningernes forbrugsudgifter	839	842	851	865	884	898
NPISH forbrugsudgifter	30	29	29	29	27	28
Offentligt forbrug	496	496	505	511	512	518
Faste bruttoinvesteringer	342	351	362	373	395	410
	real vækst i pct.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	0,2	0,9	1,6	1,6	2,0	2,2
Import af varer og tjenester	2,7	1,5	3,9	1,9	3,8	4,1
Forsyning i alt = endelig anvend. i alt	1,0	1,1	2,4	1,7	2,6	2,8
Eksport af varer og tjenester	1,2	1,6	3,1	2,3	2,8	4,4
Privatforbrug	0,5	0,3	0,9	1,6	2,1	1,5
Husholdningernes forbrugsudgifter	0,4	0,4	1,0	1,7	2,3	1,5
NPISH forbrugsudgifter	4,6	-3,6	-1,5	-0,9	-4,4	1,8
Offentligt forbrug	0,8	-0,1	1,9	1,1	0,3	1,2
Faste bruttoinvesteringer	3,7	2,7	3,1	3,1	6,0	3,7

¹ Kædede værdier er ikke additive. Summen af komponenterne er således ikke lig med den viste total. Størrelsen af differencen imellem de to kan ikke betragtes som indikator for resultaternes pålidelighed.

² Non-profit institutioner rettet mod husholdninger.

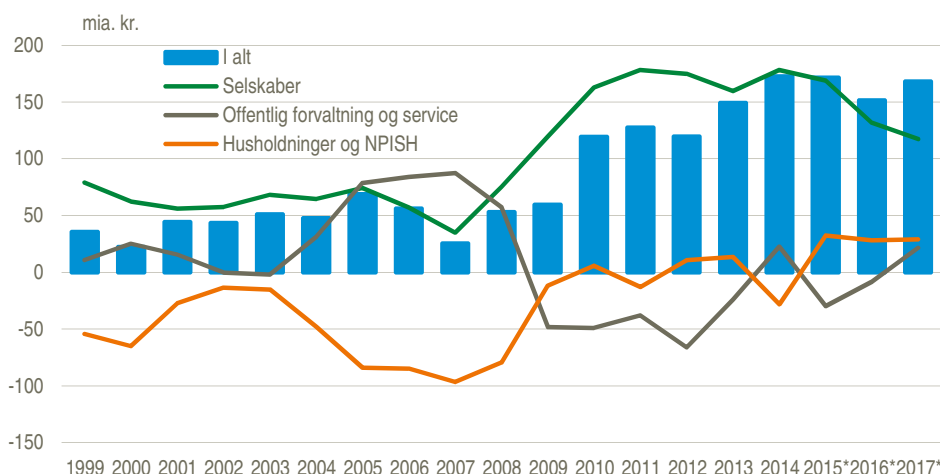
¹ Helt ekstraordinært vil betalingsbalancen afvige fra nationalregnskabet indtil offentliggørelsen af betalingsbalancen for februar 2018, der offentliggøres 9. april. Afvigelsen vedrører den foromtaltte patentbetaling, der er klassificeret som tjenesteeksport. Klassificeringen af den enkeltstående betaling som tjenesteeksport – og ikke fx erstatning, garanti, salg af aktiv eller andet – er afgørende for, at den indregnes i BNP. Transaktionen giver også anledning til betaling af formueindkomst til udlandet, og derfor er BNI samlet set ikke forøget så meget som BNP i 2017. Hvor BNP skønnes at være 0,4 pct. højere, skønnes BNI at være 0,2 pct. højere på grund af denne effekt. Klassificeringen af betalingen er baseret på de begrænsede foreliggende oplysninger. Der er endnu ikke tilstrækkelig information til endeligt at afgøre, hvordan transaktionen skal periodiseres. Principielt skal en transaktion i nationalregnskabet tilknyttes den periode, hvori den underliggende aktivitet foregår – det vil i dette tilfælde sige den periode, hvor der betales for anvendelse af patentet. Da denne periode endnu ikke er endeligt bestemt, er det valgt foreløbigt at placere aktiviteten i den periode, hvor betalingen er gennemført – dvs. februar 2017. Det kan derfor på et senere tidspunkt vise sig, at den nuværende periodisering bør revideres.

Den finansielle opsparing i sektorerne

Den finansielle opsparing Samfundets samlede finansielle opsparing (fordringserhvervelse, netto der stort set svarer til overskuddet på betalingsbalancens løbende poster) blev opgjort til 168,0 mia. kr. i 2017, hvilket er 16,7 mia. kr. mere end året før.

I figur 2 er vist, hvordan den finansielle opsparing fordelte sig på de enkelte institutionelle sektorer i perioden 1999-2016. Selskabernes finansielle opsparing blev i 2017 opgjort til 117,5 mia. kr., hvilket var 14,2 mia. kr. mindre end i 2016.

Figur 2. Den finansielle opsparing (fordringserhvervelse, netto)

* Foreløbige tal

Højt offentligt overskud Saldoen på de offentlige finanser (fordringserhvervelsen, netto for offentlig forvaltning og service) var i 2017 29,1 mia. kr. Det er første gang siden 2014, at den offentlige saldo er positiv. Når man ser bort fra året 2014, har der hvert år været et underskud på de offentlige finanser siden finanskrisen indtraf i 2008.

Udviklingen i saldoen for de offentlige finanser siden 2012 skal bl.a. ses i lyset af de ekstraordinære tilbagebetalinger af efterlønsbidrag på 28,5 mia. kr. samt de øgede skatteindtægter på grund af en omlægning af kapitalpensionsordningen i årene 2013-2015. De ekstraordinære skatteindtægter i 2013-2015 udgjorde henholdsvis 34 mia. kr., 62 mia. kr. og 25 mia. kr.

Fra 2013-2016 er saldoen på de offentlige finanser desuden påvirket af værdien af skatterestancerne, som er opgjort til i alt 61,1 mia. kr. i årene 2013-2016. De 61,1 mia. kr. er fordelt på hhv. 15,5 mia. kr. i 2013, 18,1 mia. kr. i 2014, 19,3 mia. kr. i 2015 og 8,2 mia. kr. i 2016. Læs mere i artiklen Bag tallene, [Faldende værdi af restancerne til skat øger det offentlige underskud](#).

Høj opsparing i husholdningerne

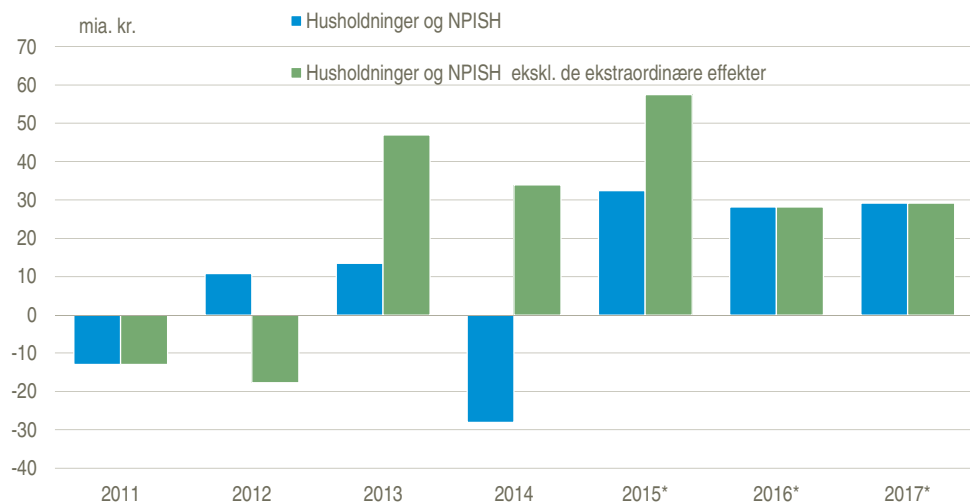
Husholdningerne mv. havde i 2017 igen en høj finansiell opsparing på 29,1 mia. kr., hvilket er en stigning på 1,0 mia. kr. i forhold til 2016.

Det ses i figur 2, at husholdningerne mv. har haft en negativ finansiell opsparing i perioden frem til 2011 med undtagelse af 2010. Siden 2012 har den finansielle opsparing overvejende været positiv, hvor kun 2014 skiller sig afgørende ud med en negativ finansiell opsparing, som skyldes de ekstraordinære skatteudgifter på grund af omlægning af kapitalpensionsordningen.

I figur 3 er den faktiske udvikling stillet over for udviklingen, hvis der korrigeres for de ovenfor nævnte ekstraordinære effekter. Det ses, at den finansielle opsparing uden de ekstraordinære effekter i 2014 var positiv på 28,1 mia. kr.

Den finansielle opsparing uden ekstraordinære effekter ser således ud til at have toppet i 2015 med 53,9 mia. kr.

Figur 3. **Finansiell opsparing (fordringserhvervelse, netto) i husholdningerne og NPISH, løbende priser**

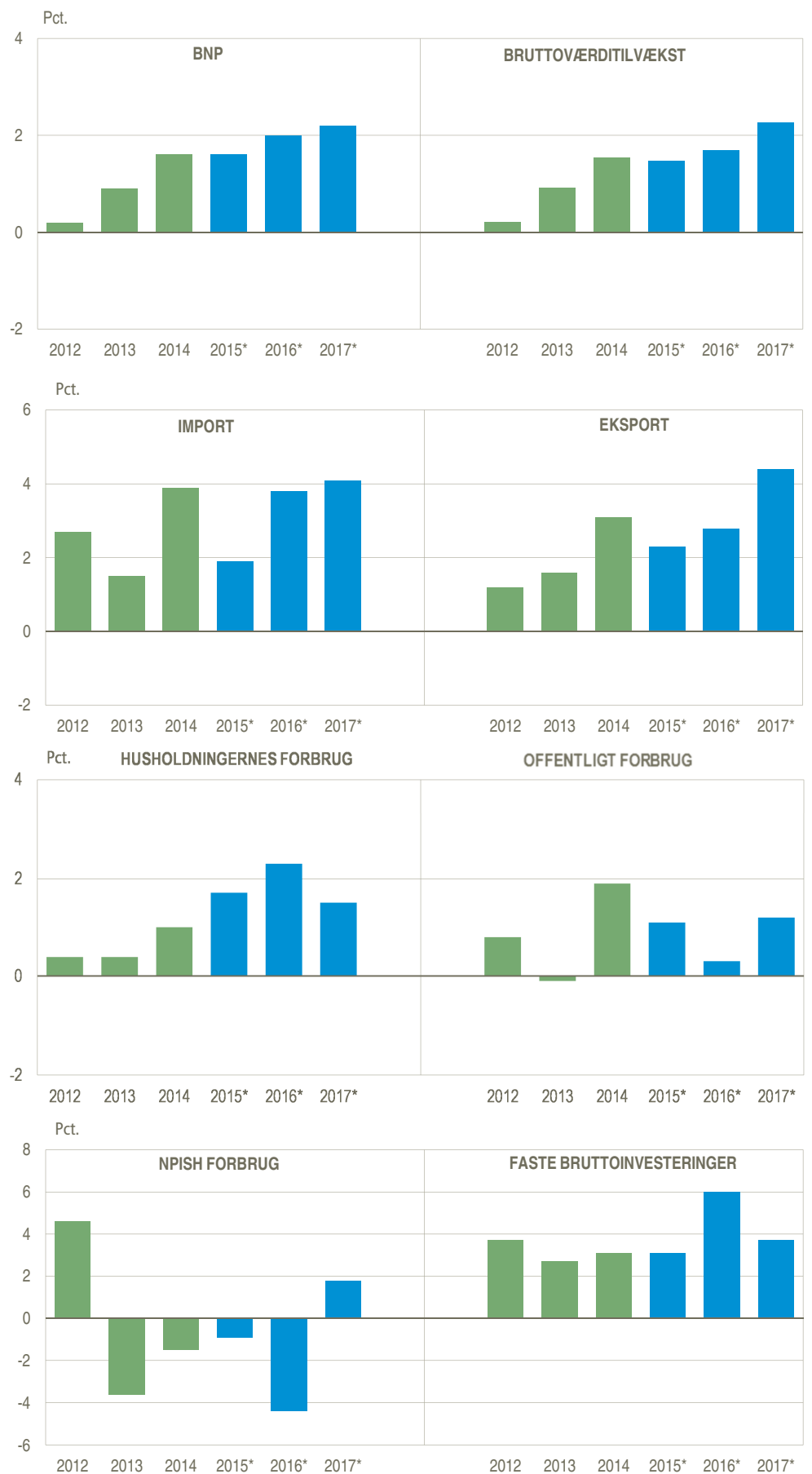

* Foreløbige tal.

Vækstrater for nationalregnskabet hovedstørrelser

I figur 4 nedenfor er vist den årlige procentvise realvækst i kædede værdier for nationalregnskabet hovedstørrelser på forsyningsbalancen for perioden 2011-2016.

Figur 4. Årlig realvækst

* Foreløbige tal.

Revisioner af tidligere offentliggjorte tal

Opdatering af aflønning af ansatte, beskæftigelse og præsterede arbejdstimer

I forbindelse med udarbejdelsen af nationalregnskabet i november 2017, var det nødvendigt at udsætte den planmæssige opdatering af løn, beskæftigelse og timer for perioden 2014-2016. Tal for disse år er nu indarbejdet i denne beregning. Tabeller og afledte variabler, hvor der indgår løn, beskæftigelse og timer, er derfor endelige for 2014, ligesom der er udarbejdet detaljerede branchetabeller på 117 brancheniveau med disse variabler.

Oversigtstabel 2

Aflønning af ansatte, beskæftigelse og præsterede arbejdstimer for år med revisioner

	2014	2015*	2016*	2014	2015*	2016*	2014	2015*	2016*
	Mio. kroner			1.000 personer			mio. timer		
Ny	1 017 743	1 049 664	1 082 256	2 790,5	2 830,5	2 875,1	3 945,2	3 984,6	4 064,2
Hidtidig	1 018 240	1 049 250	1 080 730	2 793,7	2 828,7	2 877,1	3 951,1	3 995,3	4 053,6
Revisioner	-497	414	1526	-3,2	1,8	-2,0	-5,9	-10,7	10,7
Revisioner i pct.	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	-0,3	0,3

Opdateringer i sektorregnskab

I sektorregnskabet er der konsekvensrettet i aflønning af ansatte som resultat af den opdaterede opgørelse af løn, beskæftigelse og timer. Derudover er der indarbejdet opdaterede oplysninger om PAL-Skatten for 2015. Som følge heraf er modtagne bidrag til sociale ordninger og korrektion for ændringer i pensionsrettigheder i sektoren *Pensionskasser* blevet revideret. Endelig er der foretaget en omflytning af produktionsværdi, forbrug i produktionen, andre produktions-skatter og – subsidier og lagre mellem sektorerne *ikke-finansielle selskaber og husholdninger*. Statistikbanken er opdateret 2014-2016.

Finansielle konti

Som følge af opdateringen af sektorregnskaber er de finansielle konti blevet opdateret, for at sikre sammenhængen mellem det ikke-finansielle sektorregnskab og de finansielle konti. Statistikbanken er opdateret 2014-2016.

Regionale regnskaber opdateres

Som følge af de opdaterede tal for løn, beskæftigelse og timer samt de øvrige revisioner i sektorregnskaberne, er de regionale tal for løn, beskæftigelse og timer samt de regionale husholdningskonti blevet opdateret. Statistikbanken er opdateret 2014-2016.

Input Output tabeller

Ved offentliggørelsen af novemberversionen af input-output tabellerne kunne bruttoværditilvæksten BVT på 117 brancher i 2014 kun offentliggøres som et samlet tal i løbende priser. Revisionen af lønsummerne muliggør nu at BVT igen kan offentliggøres fordelt på sine 3 komponenter; andre produktions-skatter, netto, lønsum samt bruttooverskud af produktion og blandet indkomst på 117 brancher i løbende priser. Tilsvarende opdeling af BVT på 69 brancher er nu ligeledes igen mulig frem til 2016. Endvidere kan beskæftigelse og timer nu igen offentliggøres på 117 brancher i 2014 samt 69 brancher frem til 2016.

Input-output tabellerne i foregående års priser er endvidere blevet opdateret for 2014-2016 med hensyn til branchen "Elforsyning" hvor bl.a. produktionsværdi og visse afledte størrelser er blevet bragt i overensstemmelse med de bagvedliggende produktbalancer.

Alle berørte tabeller i Statistikbanken er opdateret for perioden 2014-2016 og 2014 er nu endeligt.

Arbejdsproduktivit

Som konsekvens af opdateringen af aflønning af ansatte og præsterede arbejdstimer vil arbejdsproduktiviteten blive opdateret for perioden 2014-2016 den 7. maj 2018.

Miljømultiplikatorer

Nyt statistikprodukt Der er udviklet et nyt statistisk produkt, der kan anvendes til analyser af økonomiens effekt på miljøet. De 21 nye multiplikatortabeller er en del af det grønne nationalregnskab og viser bl.a. hvor meget energiforbrug, luftemissioner, vandforbrug og affaldsmængder stiger hvis enten produktionen i en branche stiger med 1 mio. kr. eller en af de endelige anvendelser; privatforbrug investeringer eller eksport stiger med 1 mio. kr. Endvidere viser tabellerne hvor stor en del af det samlede energiforbrug eller affaldsmængderne kan tilskrives de enkelte endelige anvendelser.

De første 21 tabeller på området udgives dags dato og kan findes her:
www.statistikbanken.dk/2471

Det foreløbige nationalregnskabs pålidelighed

Det endelige nationalregnskab foreligger først efter 3 år

Beregningen af endelige nationalregnskabstal afsluttes normalt i Danmark tre år efter statistik årets udløb. Forskellige foreløbige versioner af nationalregnskabet udarbejdes fra et par måneder efter statistikårets udløb og indtil de endelige regnskaber foreligger. Nedenfor beskrives pålideligheden af de foreløbige versioner.

For at belyse hvor godt de foreløbige regnskaber rammer de endelige, er afvigelserne mellem BNP-væksten i de endelige og de foreløbige tal beregnet. Som mål for afvigelserne er benyttet vækstraten (i faste priser) i de endelige regnskaber fratrukket vækstraten i de foreløbige regnskaber.

Årsager til afvigelser

De væsentligste årsager til afvigelserne er dels metodemæssige forskelle, dels forskelle i datagrundlaget begrundet i ønsket om en kort produktionstid for de foreløbige opgørelser. Således anvendes i de foreløbige opgørelser mere summariske beregningsmetoder end i de endelige, ligesom de foreløbige regnskaber udarbejdes på et mindre detaljeret niveau end de endelige.

Hvad angår datagrundlaget benyttes i de foreløbige regnskaber ofte primærstatistiske oplysninger før disse er endeligt færdigreviderede, og der anvendes indikatorer, som antages at belyse udviklingen i en given størrelse. Hertil kommer, at man ved de foreløbige opgørelser hyppigere er i situationer, hvor der mangler statistisk dækning, og tallene derfor må baseres på antagelser eller skøn.

Revisioner 1980 til 2014

I nedenstående tabel er vist nogle hovedtal for revisionerne af de årlige vækstrater for perioden 1980-2014. Revisionerne er vist for såvel den første offentliggørelse efter årets udløb (2 mdr.) som for den offentliggørelse, der finder sted 12 måneder efter årets udløb.

Følgende eksempel illustrerer beregningen af hhv. gennemsnitlig afvigelse og bias. Antag at den endelige BNP-vækst i to år er 3,0 pct. i begge år. Antag endvidere at de foreløbige skøn over vækstraterne for de to år var 3,5 pct. og 2,3 pct. Revisionerne er da hhv. -0,5 og 0,7 procentpoint. Den gennemsnitlige revision (uden hensyn til fortegn) bliver da 0,6 procentpoint, mens bias'en (med hensyntagen til fortegn) bliver 0,1 procentpoint.

Den gennemsnitlige revision belyser størrelsen af revisionerne generelt, og giver dermed en idé om usikkerhedens størrelse. Bias'en viser, om der er systematik i revisionerne. En negativ bias peger på, at vækstraten normalt overvurderes i de foreløbige regnskaber, mens en positiv bias peger på systematisk undervurdering.

Oversigtstabel 3. **Revisioner af årlige vækstrater. 1980-2014**

	Første offentliggørelse	Offentliggørelse 12 måneder efter årets udløb
	pct.-point	
Gennemsnitlig revision	0,54	0,56
Bias	0,11	0,04
De 35 år fordelt efter revisionens numeriske størrelse:	antal år	
0,0 – 0,5 pct. point	19	16
0,5 – 1,0 pct. point	10	13
over 1,0 pct. point	6	6

Offentliggørelsesterminer

Offentliggørelses-
terminer

Kvartals-/ årsopgørelse ¹	Beregnings- omfang	Offentliggørelse	
		Nyt og Statistikbanken	Statistiske Efterretninger
BNP-Indikator	1. kv. 2018	Medio maj 2018 ⁵	
Kvartalsopgørelse 1. kv. 2018	1. kv. 2018	Ultimo maj 2018	
Kvartalsopgørelse 1. kv. 2018, revideret	1. kv. 2017- 1. kv. 2018	Ultimo juni 2018 ²	Primo juli 2018
Årsopgørelse 2017 (Juniversion)	Foreløbige tal for 2017	Ultimo juni 2018	Primo juli 2018
BNP-Indikator	2. kv. 2018	Medio august 2018 ⁵	
Kvartalsopgørelse 2. kv. 2018	2. kv. 2018	Ultimo august 2018	
Kvartalsopgørelse 2. kv. 2018, revideret	1. kv. 2018- 2. kv. 2018	Ultimo september 2018 ²	Primo oktober 2018
Årsopgørelse 2017 (Novemberversion)	Endelige tal for 2015 Foreløbige tal for 2016-2017	Primo november 2018	Primo november 2018
BNP-Indikator	3. kv. 2018	Medio november 2018 ⁵	
Kvartalsopgørelse 3. kv. 2018	1. kv. 2015- 3. kv. 2018	Ultimo november 2018	
Kvartalsopgørelse 3. kv. 2018, revideret	1. kv. 2018- 3. kv. 2018 ³	Ultimo december 2018 ²	Ultimo december 2018
BNP-Indikator	4. kv. 2018	Medio februar 2019 ⁵	
Kvartalsopgørelse 4. kv. 2018	4. kv. 2018	Ultimo februar 2019 ⁴	
Kvartalsopgørelse 4. kv. 2018, revideret	1. kv. 2018- 4. kv. 2018	Ultimo marts 2019 ^{2, 5}	Primo april 2019
Årsopgørelse 2018 (martsversion)	Foreløbige tal for 2018	Ultimo marts 2019 ⁵	Primo april 2019

¹ Årsopgørelserne adskiller sig fra kvartalsopgørelserne ved at indeholde oplysninger på et mere detaljeret niveau.

² Samtidig offentliggøres tabeller for Sektorregnskabet i Statistikbanken.

³ Kvartalsvis sektorregnskab offentliggøres for perioden 1.kv. 2015-3.kv. 2018.

⁴ Samtidig offentliggøres årlige oversigtstabeller i Statistikbanken

⁵ Der udkommer kun en Nyt-artikel. Der opdateres ikke nogen statistikbanktabeller.

Baggrundsoplysninger

Mere information	Flere detaljerede tal kan ses på www.statistikbanken.dk/14 i Statistikbanken.
Seneste offentliggørelse	<i>Nationalregnskab 2016 novemberversion</i> udkom 7. november 2017 i serien <i>Nationalregnskab og betalingsbalance 2017:11</i> (Statistiske Efterretninger).
Næste offentliggørelse	<i>Nationalregnskab 2017. juniversion</i> udkommer primo juli 2018 i serien <i>Nationalregnskab og betalingsbalance</i> (Statistiske Efterretninger).
Henvendelse	Bo Siemsen, tlf. 39 17 30 69, bsm@dst.dk

Kilder og metoder

Martsversion	Med nationalregnskabet martsversion offentliggøres detaljerede nationalregnskabstal for året 2017 for første gang. Tallene til og med 2013 er identiske med novemberversionen. For 2014-2016 er der indarbejdet opdateret data for Løn, Beskæftigelse og Timer. I sektorregnskabet er der indarbejdet opdaterede oplysninger om PAL-Skat i 2015. Tallene for 2017 er baseret på det kvartalsvise nationalregnskab, men offentliggøres mere detaljeret. Desuden foretages en opdeling af økonomien i institutionelle sektorer.
Læs mere i statistikdokumentationen	Nationalregnskabet udarbejdes på grundlag af stort set al statistik, der beskriver delområder indenfor økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Se mere information om kilder og metoder i statistikdokumentationen: Årligt Nationalregnskab, hele økonomien .